

gerlig Vielse og nøjes med at faa Ægteskabet velsignet i Kirken bagefter. Det er altsaa det samme, man her vil søge at gennemføre.

Jeg kan ikke se rettere, end at Anledningen til denne Lov er den, at nogle Præster have følt sig besværede af, at de ikke kunde komme uden om det Spørgsmaal, som angaar fraskiltes Vielse, uden ved en ny Lov, og at den næste Anledning til Lovforslagets Fremkomst er den, at nogle faa Procent af Befolkningen ere i Strid med Folkekirken og dens Præster og derfor søge paa alle mulige Maader at gøre Opposition. Men det er efter min Formening ubilligt og urimeligt, at man for at tilfredsstille disse faa Procent tvinger hele Flertallet bort fra Kirken hen til Ægteskabsforstanderen ved Ægteskabs Indgaaelse. Jeg anser denne Lov for at være en Tvangsforanstaltning, og jeg ønsker derfor, at man skulde sørge for at indføre Frihed. Det forekommer mig, at det er den rette Frihed, naar man stiller den borgerlige og den kirkelige Vielse jævnsides og overlader det til Befolkningen, hvilken af disse Arter af Vielsesform den vil underkaste sig. Det er, forekommer det mig, det sande frisindede Standpunkt. Jeg ønsker altsaa, at man ved en videre Forhandling om denne Sag mellem Tingene og Regeringen skal komme til det Resultat at stille Befolkningen frit over for Valget mellem kirkelig og borgerlig Vielse. Jeg kan ikke se rettere, end at en saadan Fremgangsmaade vilde være i fuld Overensstemmelse med den Fremgangsmaade, der er fulgt tidligere af Lovgivningen i alle saadanne Spørgsmaal, idet man har søgt at imødekomme den Trang, der kunde være hos Mindretallet til andre Former. Man har i sin Tid, da man følte, at Sognegrænserne vare for snævre, givet Lov til at løse Sognebaand, og da dette endnu ikke var tilfredsstillende, gav man Mindretallet Ret til at indrette Valgmenigheder inden for Folkekirken. Hvis man nu ved Siden af den kirkelige Vielse gav Ret til borgerlig Vielse for Folkekirkens Medlemmer, vilde det være i Konsekvens med Rigsdagens tidligere Standpunkt, og det er det, jeg ønsker. Men den ærede Minister og Ordføreren forekom mig at accentuere alt for stærkt, at hvis man ikke fik tvungen borgerlig Vielse, vilde man blive ved det bestaaende. Jeg ønsker, at denne Sag gaar til Landstinget, i det Haab, at det ved fortsat Forhandling mellem Tingene og Regering skal lykkes at faa en valgfri Form for Ægteskabs Indgaaelse vedtagen.

Holm: Hvis man skulde svare de tre ærede sidste Talere paa alle de Argumenter, de nu anførte, vilde det være det samme som fuldstændig at genoptage den Debat, vi havde baade ved 1ste og 2den Behandling, og det kan der ikke godt være Tale om. Men det glæder mig, at ingen af de tre ærede Talere har fremsat noget kirkeligt Argument mod Sagen. Jeg hørte med spændt Opmærksomhed paa det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (S. Svendsen), da jeg antog, at han i det mindste vilde anføre Argumenter mod denne Sag fra Kirkens Standpunkt, men der kom ikke et eneste saadant Argument. Det ærede Medlem angreb Forslaget fra den store almindelig Befolknings Synspunkt, han sagde, at det vilde være stridende mod dens Tanker, og foreløbig antager jeg, at det ærede Medlem har Ret. Jeg antager, at den almindelige Befolkning ikke endnu i sin Helhed er bleven klar over, hvad det egentlig drejer sig om i denne Sag. Det slutter jeg bl. a. deraf, at der her i Folketinget sidder en Del Medlemmer, som endnu ikke have forstaaet det, og jeg indrømmer, at det heller ikke er saa let at forstaa, naar man gaar ud fra vore tilvante Forestillinger.

Man bliver, som den ærede sidste Taler, ved at sige, at Forslaget vil tvinge Folk bort fra Kirken. Selvfølgelig anførte han ikke Beviser derfor, det skal han nok lade være med. Thi der er ikke et Menneske, der bliver tvungen bort fra Kirken. Enhver, der ønsker kirkelig Vielse, vil efter Forslaget kunne faa det. Altsaa tvinges ingen bort derfra. Forandringen bestaar blot i, at den *borgerlige* Afslutning af Ægteskabet efter dette Forslag skal foregaa *uden for* Kirken, medens den hidtil er foregaaet dels uden for, dels i selve Kirken. Den er ogsaa hidtil i det væsentlige foregaaet uden for Kirken, thi saa snart Papirerne vare i Orden, *skulde* Ægteskabet godkendes, det var blot Proklamationen af, at Ægteskabet var borgerligt gyldigt, der foregik i Kirken, og denne Proklamation var en tvungen Sag for Præsten. Naar det juridiske fandtes i Orden, havde han slet ikke andet at gøre gøre end at proklamere det i Kirken umiddelbart før han gav Kirkens Velsignelse eller rettere i Forbindelse med denne. Naar man nu henlægger Proklamationen af Ægteskabets borgerlige Gyldighed til Ægteskabsforstanderen, er der ikke Tale om at tvinge et eneste Menneske bort fra Kirken. Det gjorde det ærede Medlem for Assens desuden sely